

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 187

ALKOHOLSTATISTIKK

1964

ALCOHOL STATISTICS
1964

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1965

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekke XII

Trykt 1965

- Nr. 160 Økonomisk utsyn over året 1964 *Economic survey*
- 161 Elektrisitetstatistikk 1963 *Electricity statistics*
- 162 Kredittmarkedstatistikk 1963 *Credit market statistics*
- 163 Nasjonalregnskap 1865—1960 *National accounts*
- 164 Samferdselsstatistikk 1963 *Transport and communication statistics*
- 165 Utenrikshandel 1964 I *External trade I*
- 166 Psykiatriske sykehus 1963 *Hospitals for mental disease*
- 167 Syketrygden 1963 *National health insurance*
- 168 Forsikringsselskaper 1963 *Sociétés d'assurances*
- 169 Alders- og yrkesstrukturen i jordbruket. Ein analyse på grunnlag av jordbruks-
teljingane i 1949 og 1959 *The holders by age and occupational status. An analysis
based on the censuses of agriculture*
- 170 Statistisk årbok 1965 *Statistical yearbook of Norway*
- 171 Folkemengdens bevegelse 1963 *Vital statistics and migration statistics*
- 172 Industristatistikk 1963 *Industrial statistics*
- 173 Norges postverk 1964 *Statistique postale*
- 174 Lønnsstatistikk 1964 *Wage statistics*
- 175 Skogstatistikk 1963 *Forestry statistics*
- 176 Telegrafverket 1964 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 177 Utenrikshandel 1964 II *External trade II*
- 178 Jordbruksstatistikk 1964 *Agricultural statistics*
- 179 Fiskeristatistikk 1963 *Fishery statistics*
- 180 Helsestatistikk 1963 *Health statistics*
- 181 Fiskeritelling 1. november 1960 III Oversikt *Fishery census III General survey*
- 182 Skattestatistikk 1963 *Tax statistics*
- 183 Elektrisitetstatistikk 1964 *Electricity statistics*
- 184 Utenrikshandel 1964 III *External trade III*
- 185 De offentlige sektorers finanser 1961 *Public sector finances*
- 186 Meieribruket i Noreg 1964 *Norway's dairy industry*
- 187 Alkoholstatistikk 1964 *Alcohol statistics*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 187

ALKOHOLSTATISTIKK 1964

ALCOHOL STATISTICS
1964

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1965

Tidligere utkommet

Alkoholstatistikk I og II. Forbruk av brændevin, vin og øl i Norge 1814—1909 NOS V 124, 1908—1911 V 199.

Alkoholstatistikk III. Drukkenskapsarrestasjoner i Norge 1896—1912 NOS VI 63.

Drukkenskapsforseelser 1913—1915 NOS VI 78, 1916—1917 VI 143.

Alkoholstatistikk 1918—1919 NOS VI 190, 1920—1921 VII 62, 1922—1923 VII 129, 1924—1925 VII 196, 1926—1927 VIII 71, 1928—1929 VIII 124, 1946 X 145, 1947—1948 X 192, 1949—1950 XI 66, 1951—1952 XI 137, 1953 XI 193, 1954 XI 213, 1955 XI 242, 1956 XI 283, 1957 XI 324, 1958 XI 352, 1959 XII 26, 1960 XII 61, 1961 XII 82, 1962 XII 119, 1963 XII 150.

Forbudsavstemningen 18. oktober 1926 NOS VIII 14.

Tabeller og oversikter over alkoholstatistikken er for årene 1930—1945 trykt i Statistisk årbok og Statistiske Meddelelser.

Forord

Alkoholstatistikk 1964 gir stort sett samme oppgaver som tidligere årganger over priser, bevillinger, forbruk, forseelser og alkoholistforsorg.

Førstesekretær Kristoffer Aulie og sekretær Kjell Hogstad har stått for arbeidet med statistikken.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 18. november 1965.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Preface

Alcohol Statistics 1964 contains, in approximately the same form as previous volumes, data on prices, licences for sale of alcoholic beverages, consumption, misdemeanours of drunkenness, the activities of the Temperance Boards, etc.

This publication has been prepared by Mr. Kristoffer Aulie and Mr. Kjell Hogstad.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 18 November 1965.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Innhold

Oversikt	Side
I. Innledning	7
II. Priser og avgifter	7
III. Salgs- og skjenkebevillinger	8
1. Kommuner med alkoholomsetning	9
2. Salgs- og skjenkesteder	10
IV. Forbruk av alkohol.....	11
V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen	13
VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.	14
VII. Drukkenskapsforseelser	14
VIII. Promillekjøring	16
IX. Den offentlige alkoholistforsorg	16
Sammendrag på engelsk	18

Tabeller

I. Kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl....	22
II. Fylkesvise oppgaver over kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl	23
III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl	24
IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol	25
V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål	25
VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin	25
VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin	26
VIII. Konsum av øl	26
IX. Konsum av brennevin, vin og øl	26
X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler	27
XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl	27
XII. Konsumentenes alkoholutgifter	28
XIII. Statens alkoholinntekter	28
XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XVI. Drukkenskapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende	30
XVII. Drukkenskapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn	31
XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser	32
XIX. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer	33
XX. Motorvognførere ilagt straff for promillekjøring	34
XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene	35
XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten	35
XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere	36
XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter.....	36

Standardtegn

- . Tall kan ikke forekomme
- Null

Contents

General survey	Page
I. Introduction	7
II. Prices and excise duties	7
III. Licences for sale and serving	8
1. Municipalities with licences for serving	9
2. Establishments licensed for sale and serving	10
IV. Consumption of alcohol	11
V. Consumers' expenditure and government income on alcoholic beverages	13
VI. Illegal distillation, smuggling, illegal sale etc.	14
VII. Drunkenness	14
VIII. Drunken driving	16
IX. Care of alcoholics by the public authorities	16
English summary	18

Tables

I. Rural municipalities with and without licences for various kinds of alcoholic beverages	22
II. Rural municipalities with and without licences for sale or serving of alcoholic beverages, by county	23
III. Establishments licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	24
IV. Production, imports and exports of spirits, wines and beer	25
V. Consumption of spirits and wines for technical and medical use	25
VI. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of spirits	25
VII. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of wines	26
VIII. Consumption of beer	26
IX. Consumption of spirits, wines and beer	26
X. Consumption of spirits, wines and beer in three principal regions of the country	27
XI. Consumers' average expenditure per litre of spirits, wines and beer	27
XII. Consumers' expenditure on spirits, wines and beer	28
XIII. Government income from the sale of alcoholic beverages	28
XIV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits	29
XV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits, by county	29
XVI. Misdemeanours of drunkenness total and misdemeanours committed by local population	30
XVII. Misdemeanours of drunkenness with and without arrest, by sex	31
XVIII. Misdemeanours of drunkenness by months	32
XIX. Misdemeanours of drunkenness in various towns	33
XX. Motor vehicle drivers sentenced for driving under influence of alcohol	34
XXI. Persons reported to the Temperance Boards	35
XXII. Persons dealt with by the Temperance Boards, by action taken	35
XXIII. Patients in institutions for alcoholics owned or authorized by Central Government	36
XXIV. Expenditure of the Temperance Boards	36

Explanation of Symbols

- . Category not applicable
- Nil

Oversikt

I. Innledning.

Den offisielle alkoholstatistikk inneholder oppgaver over tilvirking, innførsel, utførsel og forbruk av etyllalkohol, alkoholpriser, forbrukernes alkoholutgifter, statens inntekter av alkoholomsetningen, alkoholbevillinger, forseelser mot alkohollovene, drukkenskapsforseelser og den offentlige alkoholistforsorg. I publikasjonen er det også tatt med oppgaver over motorvognførere straffet for promillekjøring.

Tilvirking, kjøp, salg og bruk av alkohol er regulert ved en rekke lover og forvaltningsbestemmelser. Denne regulering gir grunnlag for en pålitelig statistikk over lovlig tilvirking og omsetning av alkoholholdige drikkevarer. Det er imidlertid en kjent sak at det blir tilvirket betydelige kvanta alkoholholdige varer i hjemmene, til dels i strid med gjeldende bestemmelser. Omfanget av denne virksomhet kan en naturlig nok ikke få pålitelige oppgaver over. Et forsøk på å anslå omfanget av hjemmebrenningen er gjort i 1965 ved Statens institutt for alkoholforskning¹).

Opgavene til alkoholstatistikken blir innhentet fra Finansdepartementet, A/S Vinmonopolet, politimestrene, Statens edruskapsråd og Den norske Bryggeriforening. For tilvirking av råsprit mottar Byrådet oppgavene i liter 100 prosent alkoholstyrke (alkoholliter). De andre mengdeoppgavene for sprit, brennevin, vin og øl blir gitt i vareliter eller kg. For disse vareslag gir alkoholstatistikken beregnede mengdeoppgaver i alkoholliter.

II. Priser og avgifter.

Salgsprisene på brennevin, vin og øl er for en vesentlig del bestemt av statens avgiftspolitik for disse varene. Av prisene på alkoholholdige drikkevarer i 1964 var således gjennomsnittlig 63 prosent avgifter til statskassen.

Med virkning fra 1. januar 1964 hevet Stortinget satsene for kvantumsavgiften for brennevin med kr. 0,70 pr. volumliter. Som følge av dette økte brennevinsprisene med gjennomgående kr. 2,— pr. flaske. 1. mars og 1. september ble det foretatt prisreguleringer på noen svake og sterke viner. Prisene ble for det meste justert oppover. I september ble det også foretatt en justering av prisene på enkelte originaltappede brennevinsmerker. Fra 1. november ble prisene på praktisk talt alle brennevinstyper satt ytterligere opp, denne gang med kr. 1,— pr. flaske.

¹ Sverre Brun-Gulbrandsen: *Hjemmebrenning i Norge*. Oslo 1965.

Omsetningsavgiften på sprit, brennevin og vin (prosentavgiften) ble tidligere beregnet av utsalgsprisen inklusive alle avgifter. Ved denne beregningsmåte ville Vinmonopolets varer bli sterkere avgiftsbeskattet enn tilsiktet etter at den alminnelige omsetningsavgift ble satt opp fra 10 til 12 prosent pr. 1. desember 1964. Det ble derfor vedtatt å endre bestemmelsene om beregning av omsetningsavgiften på sprit, brennevin og vin, slik at prosentavgiften skal beregnes på grunnlag av varens utsalgspris fratrukket alminnelig omsetningsavgift.

Tilvirkingsavgiften på øl gikk opp fra 1. januar 1964 med kr. 0,20 i klasse I og kr. 0,10 i klasse II. For klasse III var det ingen endring i avgiften. Fra 1. desember ble ølprisene på nytt satt opp som en følge av forhøyelsen av omsetningsavgiften.

I gjennomsnitt gikk utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer opp med vel 6 prosent fra 1963 til 1964. Utsalgsprisene på brennevin steg med 7 prosent, mens ølprisene viste en oppgang på gjennomsnittlig 6 prosent. Vinprisene var i 1964 bare ubetydelig høyere enn året før.

Tabell 1. Indekstall for utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer. 1959 = 100.

	Priser i løpende kroner				Priser i 1959-kroner ¹			
	Brennevin	Vin	Øl	I alt	Brennevin	Vin	Øl	I alt
1959.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1960.....	102,6	99,6	101,1	101,8	102,3	99,3	100,8	101,4
1961.....	102,7	99,6	102,3	102,2	98,1	96,8	99,4	99,3
1962.....	110,6	101,8	112,7	110,4	102,0	94,0	104,1	101,8
1963.....	114,1	102,4	112,7	112,4	102,7	92,2	101,4	101,2
1964.....	122,1	102,7	119,9	119,4	104,0	87,5	102,1	101,7

¹ Beregnet etter Byråets konsumprisindeks.

Vektene som er brukt ved utregningen av indekstallene i tabell 1, er beregnet på grunnlag av omsetningsverdiene for brennevin, vin og øl i 1959. Som representantvarer er brukt de samme brennevins- og vinmerker som brukes ved beregningen av Byråets konsumprisindeks; det vil si at løpende prisopp-gaver innhentes for 16 brennevinsmerker og for 13 vinmerker. Ølindexen er beregnet som et gjennomsnitt av halvflaskeprisen på øl i de tre skatteklasser.

III. Salgs- og skjenkebevillinger.

Statistikken over bevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer gir opplysninger om kommunale årsbevillinger (ikke sesongbevillinger) og skjenkebevillinger gitt av Sosialdepartementet til turist- og høyfjellshoteller. Da hovedregelen er at lagerøl kan omsettes uten salgs- eller skjenkebevilling, gir bevillingsstatistikken ingen opplysninger om tallet på forretninger og bevertningssteder som omsetter alkoholsvakt øl. Når det i kommentarene til tabellene står byer eller herreder med eller uten alkoholomsetning, nyttes ordet alkoholomsetning i betydningen salg og/eller skjenking av brennevin, vin, eksport- og bakkøl eller pilsener- og bayerøl.

setning, og i de fleste felleskommunene ble alkoholbevillingene fornyet. Til sammen 52 kommuner med et folketall på vel 127 000 og uten alkoholomsetning i 1963 gikk således i 1964 opp i større kommunale enheter med alkoholomsetning. Bare 7 kommuner med 17 000 innbyggere, som hadde alkoholomsetning i 1963, gikk inn i felleskommuner uten alkoholomsetning.

Omsetning av alkoholholdige drikkevarer er mer vanlig i byer enn i bygder. I 1964 var det gitt bevilling for slik omsetning i 90 prosent av bykommunene og i 51 prosent av herredskommunene. Av bybefolkningen bodde i alt 99 prosent og av landbefolkningen 68 prosent i kommuner med bevilling for omsetning av alkoholdrikker.

2. Salgs- og skjenkesteder.

I hele landet var det pr. 15. juni 1964 i alt 5 464 utsalg eller forretninger som hadde rett til å selge alkoholholdige drikkevarer. Det var 166 flere salgssteder enn året før.

De fleste salgsstedene (55 prosent) hadde bevilling for salg av alt slags øl, mens 44 prosent kunne selge pilsener- og bayerøl. Resten av utsalgene tilhørte Vinmonopolet, som hadde 57 utsalg for brennevin og vin og 6 utsalg for vin.

Tabell 4. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl.

	Bygder			Byer			Hele landet		
	1962	1963	1964	1962	1963	1964	1962	1963	1964
<i>Salgssteder</i>									
Brennevin og vin	1	1	2	56	55	55	57	56	57
Vin	2	2	4	3	3	2	5	5	6
Alt slags øl	708	718	672	2 254	2 261	2 327	2 962	2 979	2 999
Pilsener- og bayerøl	2 047	1 990	1 858	240	268	544	2 287	2 258	2 402
I alt	2 758	2 711	2 536	2 553	2 587	2 928	5 311	5 298	5 464
<i>Skjenkesteder</i>									
Brennevin, vin og alt slags øl	77	81	79	144	146	162	221	227	241
Vin og alt slags øl	276	282	278	347	351	363	623	633	641
Vin, pilsener- og bayerøl	141	154	173	31	33	61	172	187	234
Alt slags øl	100	125	70	118	123	107	218	248	177
Pilsener- og bayerøl	496	461	448	104	111	138	600	572	586
I alt	1 090	1 103	1 048	744	764	831	1 834	1 867	1 879

I alt hadde 1 879 hoteller, restauranter og kaféer bevilling for skjenking av alkoholholdige drikkevarer i 1964. Av skjenkestedene hadde 13 prosent både brennevins-, vin- og ølservering, 34 prosent skjenket vin og alt slags øl, og 12 prosent skjenket vin, pilsener- og bayerøl. Til sammen var det 12 eller knapt $\frac{1}{2}$ prosent flere skjenkesteder i 1964 enn året før.

Regnet pr. 1 000 innbyggere var det 1,5 salgssteder og 0,5 skjenkesteder for alkoholholdige drikkevarer i 1964. I byene var det 2,1 salgssteder og 0,6 skjenkesteder pr. 1 000 innbyggere, mens tilsvarende forholdstall for bygdenene var 1,1 og 0,5.

utenlandsk brennevin økte derimot med 6,9 prosent. Salget av sterke viner økte med 3,3 prosent, av svake viner med 8,6 prosent og av musserende viner med hele 14,6 prosent. Av norsk fruktvin ble det omsatt 4,3 prosent mindre enn året før. Både konsumet av eksport- og bakkøl og av pilsener- og bayerøl var 0,9 prosent høyere i 1964 enn året før. For lagerøl var det en nedgang i konsumet på 8,5 prosent. 1964 viste således ikke samme tendens som tidligere år, til overgang fra eksport- og bakkøl til de lettere ølsorter.

Restaurantenes og hotellenes skjenking av brennevin utgjør en relativt liten del av det samlede salg. I 1964 ble 3,9 prosent av den konsumerte mengde brennevin kjøpt på skjenkestedene. For vin utgjorde skjenkeandelen 39,7 prosent og for øl 26,5 prosent.

For brennevin var skjenkeandelen høyere i 1964 enn året før, for vin lavere og for øl uendret. Restaurantkonsumet av brennevin var 1,2 prosent, av vin 3,3 prosent og av øl 0,2 prosent høyere i 1964 enn i 1963. Utsalgenes omsetning av brennevin gikk ned med 2,8 prosent fra 1963 til 1964, og for vin og øl gikk den opp med henholdsvis 7,2 og 0,3 prosent.

Tabell 7. Konsumet av brennevin, vin og øl fordelt på skjenkesteder og utvalg. Prosent.

	1959	1960	1961	1962	1963	1964
<i>Brennevinskonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	4,4	4,3	4,1	3,9	3,8	3,9
Kjøpt i utvalg	95,6	95,7	95,9	96,1	96,2	96,1
<i>Vinkonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	48,0	48,1	46,7	43,4	40,6	39,7
Kjøpt i utvalg	52,0	51,9	53,3	56,6	59,4	60,3
<i>Ølkonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	27,6	27,7	26,9	26,9	26,5	26,5
Kjøpt i utvalg	72,4	72,3	73,1	73,1	73,5	73,5

Ved vurdering av alkoholkonsumet må en ved siden av konsumerte mengder og konsumets sammensetning, også ta hensyn til endringer i befolkningens størrelse og fordeling på aldersklasser. Nedenfor er det stilt opp en tabell som viser forbruket av alkohol pr. innbygger 15 år og over.

På grunnlag av oppgaver fra Vinmonopolet og Den norske Bryggeriforening har Byrådet regnet ut konsum av brennevin, vin og øl i følgende tre salgsområder: Oslo salgsområde, Bergen salgsområde og Trondheim salgsområde. En oversikt over avgrensingen av disse områder er gitt i noter til tabell X, hvor resultatene av beregningene er ført opp.

Alkoholkonsumet er vesentlig høyere i Oslo salgsområde enn i Bergen salgsområde, som igjen har større alkoholkonsum pr. innbygger enn Trondheim salgsområde.

Tallene for 1964 var for de tre salgsområder henholdsvis 3,43, 1,89 og 1,76 liter ren alkohol pr. innbygger. I Oslo og Trondheim salgsområde utgjorde brennevinet den største del av alkoholkonsumet, mens det i Bergen

Tabell 8. Konsum av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.¹

	Vareliter			Alkoholliter			
	Brennevin	Vin	Øl	Brennevin	Vin	Øl	I alt
1959.....	3,77	1,64	32,40	1,61	0,25	1,47	3,33
1960.....	3,95	1,68	33,19	1,71	0,25	1,49	3,45
1961.....	4,11	1,75	35,17	1,78	0,25	1,57	3,60
1962.....	4,04	1,76	33,48	1,76	0,25	1,53	3,54
1963.....	4,09	1,82	35,53	1,79	0,26	1,61	3,66
1964.....	3,95	1,91	35,26	1,71	0,27	1,60	3,58

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år.

salgsområde ble konsumert mest alkohol i form av øl. Vinkonsumet pr. innbygger var 2—3 ganger så høyt i Oslo salgsområde som i Bergen og Trondheim salgsområder. Alkoholkonsumet viser om lag like stor nedgang i alle tre salgsområder fra 1963 til 1964.

V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen.

Oppgavene over forbrukernes utgifter til brennevin og vin blir gitt av Vinmonopolet. Forbrukernes utgifter til øl blir beregnet i Statistisk Sentralbyrå. Beregningene bygger på prisoppgaver innhentet gjennom Byråets pris-korrespondenter i 80 byer og industristeder og på kvantumsoppgaver fra Avgiftsdirektoratet.

Tabell 9. Statens inntekter og forbrukernes utgifter på omsetningen av sprit, brennevin, vin og øl.

	Statens inntekter			Forbrukernes utgifter ¹			Statens inntekter i prosent av forbrukernes utgifter		
	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Pst.	Pst.	Pst.
1959....	390,5	154,0	544,5	521,7	334,5	856,2	74,9	46,0	63,6
1960....	435,8	160,0	595,8	570,3	352,9	923,2	76,4	45,3	64,5
1961....	466,6	172,8	639,4	606,2	383,0	989,2	77,0	45,1	64,6
1962....	497,6	188,3	685,9	648,4	412,7	1 061,1	76,7	45,6	64,6
1963....	523,0	200,9	723,9	685,3	447,7	1 133,0	77,0	44,9	64,3
1964....	554,5	236,0	790,5	720,1	478,1	1 198,2	77,0	49,4	66,0

¹ Inklusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

Konsumentenes utgifter i 1964 til kjøp av brennevin, vin og øl utgjorde 1 185¹) mill. kroner. Dette var 65,5 mill. kroner eller 5,8 prosent mer enn året før. Av utgiftsøkningen falt 27,4 mill. kroner på brennevin, 7,7 mill. kroner på vin og 30,4 mill. kroner på øl.

¹ Eksklusive utgifter til kjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

I 1964 utgjorde utgiftene til alkoholholdige drikkevarer 4,5 prosent av det samlede private konsum. Dette er litt lavere prosentandel enn i tidligere år.

Fra 1963 til 1964 økte statens alkoholinntekter med 61,6 mill. kroner eller med 8,5 prosent. Inntektsøkningen fordeler seg med 26,5 mill. kroner på brennevin og vin og 35,1 mill. kroner på øl.

VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.

Statistikken over alkohollovforsøelsene omfatter de vanligste straffbare overtredelser av lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin og øl av 5. april 1927 (alkoholloven) og lov om tilvirking og beskatning av brennevin av 15. august 1908 (tilvirkingsloven). En fullstendig fortegnelse over de forsøelser som blir registrert, er gitt i forspalten til tabell XIV. Oppgavene, som gis av politiet, har opplysninger om tallet på vedtatte forelegg og fellende dommer. Dersom en sanksjon omfatter mer enn en forsøelse, blir den i statistikken telt med i alle de grupper den gjelder.

I 1964 ble det vedtatt 1 566 forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser av alkohollovene. Det var omtrent like mange forsøelser som registrert året før.

Tabell 10. Vedtatte forelegg og fellende dommer for overtredelser av alkohollovene.

	1963			1964		
	Bygder	Byer	Hele landet	Bygder	Byer	Hele landet
Hjemmebrenning	329	50	379	250	72	322
Smugling	61	424	485	58	500	558
Ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking)	61	159	220	53	166	219
Misbruk av denaturert sprit	34	107	141	31	117	148
Drikkelag	53	165	218	30	137	167
Andre forsøelser	70	70	140	69	83	152
I alt	608	975	1 583	491	1 075	1 566

Fra 1961 til 1964 gikk tallet på forelegg og dommer for smugling opp med 37 prosent, siste år var stigningen 15 prosent. For hjemmebrenning og ulovlige drikkelag viste tallet på saker en nedgang siste år på henholdsvis 15 og 23 prosent. Tallet på andre alkohollovforsøelser viste bare små endringer fra 1963 til 1964.

VII. Drukkenskapsforsøelser.

Lov av 31. mai 1900 om løsgjengeri, betleri og drukkenskap bestemmer i § 16 at den som blir sett i åpenbart beruset tilstand på et alminnelig beferdet eller for offentlig ferdsel bestemt sted, skal straffes med bøter. I samme lov § 17 heter det: «Den som forsettlig eller uaktsomt hensetter seg i en

beruset tilstand, hvorunder han forstyrrer den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel eller forulemper eller voldrer fare for andre, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder». Løsgjengerloven inneholder videre (§ 19) bestemmelser om at den som på grunn av stadig misbruk av alkohol, skaffer seg midler til sin livsførsel ved betleri eller ved forsorgsstønad, skal straffes med fengsel inntil 3 måneder. Den som av samme grunn forsømmer sin forsørgelsesplikt, unnlater å betale bidrag til underhold av hustru, barn eller sitt barns mor, rammes av samme straffebestemmelse. Statistikken over drukkenskapsforseelser omfatter dommer, forelegg og formelle advarsler (påtaleunntatelser) etter disse bestemmelser, det vil si strafferettslige reaksjoner for overtredelser av løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19.

I 1964 ble det i alt registrert 31 783 drukkenskapsforseelser. Det var 651 eller 2 prosent færre forseelser enn året før.

Tabell 11. Drukkenskapsforseelser i bygder og byer.

	Bygder	Oslo	Bergen	Trond- heim	Sta- vanger	Andre byer	Byer i alt	Hele landet
1959.....	4 088	13 361	3 903	1 647	1 589	9 245	29 745	33 833
1960.....	4 463	12 860	3 287	1 555	1 535	10 004	29 241	33 704
1961.....	4 300	11 991	3 351	1 490	1 394	9 405	27 631	31 931
1962.....	4 475	11 471	3 523	1 480	1 081	9 369	26 924	31 399
1963.....	4 530	12 160	3 496	1 617	1 271	9 360	27 904	32 434
1964.....	4 501	12 000	3 141	1 461	1 279	9 401	27 282	31 783

Nedgangen i tallet på drukkenskapsforseelser skyldes i første rekke nedgang i tallene for Bergen, Trondheim og Oslo. I Bergen og Trondheim var forseelsestallet 10 prosent lavere i 1964 enn året før, mens oppgavene for Oslo viser en nedgang på vel 1 prosent. Også i Hedmark og Møre og Romsdal var det en forholdsvis sterk nedgang i tallet på registrerte drukkenskapsforseelser fra 1963 til 1964. I Telemark og Sogn og Fjordane ble det derimot registrert en betydelig øking.

Tabell 12. Drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere.

	Oslo	Bergen	Trond- heim	Sta- vanger	Andre kom- muner	I alt
1959.....	28,7	33,8	27,9	30,1	4,7	9,6
1960.....	27,3	28,4	26,2	29,1	5,0	9,4
1961.....	25,1	29,0	25,4	26,5	4,7	8,9
1962.....	23,9	30,3	25,5	20,6	4,7	8,7
1963.....	25,2	30,0	28,2	24,3	4,7	8,9
1964.....	24,8	26,9	13,1	24,6	4,8	8,6

¹ Fra 1. januar 1964 ble Strinda, Tiller, Leinstrand og Byneset slått sammen med Trondheim.

Pr. 1 000 innbyggere ble det i 1964 registrert 8,6 drukkenskapsforseelser. Dette er den laveste drukkenskapspromille som er registrert, når en ser bort fra krigsårene. I femårsperioden 1946—1950 var drukkenskapspromillen i

gjennomsnitt 12,2. Tilsvarende tall for de to etterfølgende femårsperioder, 1951—1955 og 1956—1960, var henholdsvis 9,9 og 9,4. Gjennomsnittstallet for de siste fire årene var 8,8. Det har således vært en markert nedgang i tallet på drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere i tiden etter krigen.

VIII. Promillekjøring.

Etter motorvognlovens § 17, annet ledd, er det forbudt å kjøre eller prøve å kjøre motorvogn når man er påvirket av alkohol (ikke edru). Motorvognførere som har vært innblandet i kjøreuhell som kan bli gjenstand for politietterforskning, må heller ikke nyte alkohol i de seks første timene etter avsluttet kjøring (mvl. § 17, tredje ledd). Overtredelser av disse bestemmelser straffes med fengsel inntil ett år, men bøtestraff kan nyttes dersom særlige formildende omstendigheter foreligger.

Oppgaver over tallet på domfellelser eller vedtatte forelegg for promillekjøring (overtredelser av mvl. § 17, annet og tredje ledd) hentes inn fra politiet i samband med statistikken over avsluttede motorvognsaker.

I alt 2 998 motorvognførere ble ilagt straff for promillekjøring i 1964. Det var 10 prosent flere straffede enn året før. I femårsperioden 1959—1964 gikk tallet på straffede for promillekjøring opp med 59 prosent. Tallet på registrerte motorkjøretøyer økte i samme tidsrom med 70 prosent.

IX. Den offentlige alkoholistforsorg.

Ifølge lov om edruskapsnemnder og behandling av drikkfeldige av 26. februar 1932, skal det i hver kommune være en egen nemnd som har til oppgave å virke for bedre edruskapsforhold og ta seg av drikkfeldige personer. Fra og med året 1938 har disse nemndene gitt oppgaver til Statens edruskapsråd, som bearbeider disse opplysningene og publiserer resultatene i en egen publikasjon. Oppgavene i dette avsnittet er gitt av Statens edruskapsråd.

Tabell 13. Edruskapsnemndene.

	Nemnder	Nemnder som har gitt melding om virksomheten	Av disse:		
			Nemnder som har hatt alkoholmisbrukere til behandling	Nemnder som har vært i virksomhet på annen måte	Nemnder som ikke har vært i virksomhet
1959.....	743	735	567	109	59
1960.....	732	712	558	88	66
1961.....	731	703	538	102	63
1962.....	705	686	522	120	44
1963.....	689	660	493	129	38
1964.....	525	521	439	65	17

Av de nemndene som Statens edruskapsråd fikk oppgaver fra, hadde 97 prosent vært i virksomhet i 1964. Det var forholdsvis flere aktive edruskapsnemnder enn året før. 84 prosent av nemndene hadde hatt alkoholmisbrukere til behandling i 1964.

I alt ble det meldt 14 051 personer til edruskapsnemndene i 1964. Dette

var 2,4 prosent flere meldte enn året før. Storparten av dem som ble meldt til nemndene hadde i likhet med tidligere år, vært i kontakt med nemndene før. I 1964 var knapt tre fjerdeparter av de meldte gjengangere, og vel en fjerdepart meldt for første gang. Sammenliknet med året før viste tallet på tidligere meldte en oppgang på 5 prosent og tallet på førstegangsmeldte en nedgang på 3 prosent. Blant de førstegangsmeldte i 1964 var det imidlertid langt flere ungdommer enn i tidligere år. Tallet på personer 25 år og yngre som ble meldt for første gang, gikk således opp med 21 prosent fra 1963 til 1964.

De fleste anmodningene til edruskapsnemndene om inngrep overfor alkoholmisbrukere kommer fra politiet. Politiet har i henhold til lov plikt til å gi melding til edruskapsnemndene om alle personer som blir ilagt straff for beruselse. Denne meldeplikt omfatter likevel ikke personer som politiet finner at det åpenbart er hensiktsløst å gi nemndbehandling. I 1964 kom 69 prosent av anmodningene fra politiet, mot 73 prosent forrige år. Ellers kom flest anmodninger fra den drikkfeldiges familie (12 prosent) og fra den drikkfeldige selv (10 prosent).

Tabell 14. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Personer meldt til nemndene			Av disse meldt for første gang					
				I alt			25 år og yngre		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
1959	17 003	724	17 727	4 633	218	4 851	1 098	43	1 141
1960	14 059	594	14 653	3 880	153	4 033	1 020	30	1 050
1961	13 506	619	14 125	3 765	205	3 970	1 033	50	1 083
1962	13 625	630	14 255	3 575	177	3 752	1 090	51	1 141
1963	13 058	660	13 718	3 918	202	4 120	1 141	60	1 201
1964	13 495	556	14 051	3 772	215	3 987	1 397	61	1 458

Edruskapsnemndene fant at tre femteparter av de innkomne anmodninger om inngrep mot alkoholmisbrukere i 1964 egnet seg for nemndbehandling. De sakene som ble henlagt av nemndene gjaldt personer, som det — etter nemndenes vurdering og gjeldende bestemmelser — ikke var tilstrekkelig grunnlag for inngrep mot, saker der en manglet tilstrekkelige opplysninger og tilfelle som ikke ble ansett som egnet til behandling av nemndene.

Edruskapsnemndene behandlet i alt 8 782 alkoholmisbrukere i 1964. Det var 2 627 eller 23 prosent færre enn året før. I storparten av tilfellene bestod nemndbehandlingen i å innkalle misbrukerne til drøfting og advaring mot de problemene et fortsatt alkoholmisbruk kan medføre. Advarsel ble således nytt et viktigste forholdsregel overfor 60 prosent av de behandlede. En noe strengere foranstaltning ble truffet overfor 10 prosent av de behandlede, som etter nemndenes beslutning ble satt under tilsyn eller innlagt i tilsynshjem, mens knapt 8 prosent fikk aversanbehandling. Tvangsinnlegg i kursted, som er den strengeste form for inngrep mot alkoholmisbrukere som loven under bestemte forutsetninger gir adgang til å bruke, fant nemndene å måtte nytte bare overfor 24 drikkfeldige. Nemndene besluttet dessuten, etter å ha innhentet de drikkfeldiges samtykke, å sende 989 personer til kursted. I alt ble således 1 013 personer besluttet innlagt i kursted for drikkfeldige i 1964. Tilsvarende tall i 1963 var 1 070.

English summary

Alcohol Statistics provides data on production, stocks, exports, imports and use of ethyl alcohol. The statistics give information on licences for sale of alcoholic beverages, prices of and duties on spirits, wine and beer, the consumers' expenditure on and the State's revenues from alcohol. Figures are also given on infractions of the Intoxicants Act, offences of drunkenness, drunken driving and the activity of the Temperance Boards. The returns are obtained from the Ministry of Finance, A/S Vinmonopolet (State Monopoly for production and distribution of spirits and wine), the police authorities, the state Temperance Council and the Norwegian Brewers' Association. Statistics on private production of wine and beer are not collected. For obvious reasons the same applies to illegal distillation and smuggling.

Retail prices of alcoholic beverages were raised in 1964 by an average of 6 per cent over the 1963 level, practically entirely through the adjustment of State levies on such beverages. The general price level for spirits rose by 7 per cent; for wine, by 0,3 per cent; and for beer, by more than 6 per cent.

The portion of the Norwegian population living in municipalities permitting the sale of alcoholic beverages went up in 1964, to 80 per cent compared with 76 per cent in 1963, while the absolute number of municipalities permitting such sale fell. These developments were both mainly the result of a reduction in the number of municipalities through consolidation as of 1 January 1964. In this process many municipalities which prohibited the sale of alcoholic beverages were consolidated with others which permitted it, and the right of sale was maintained in a majority of the consolidated municipalities.

In 1964 there were 63 retail outlets for spirits and wine, i. e. 2 more than in 1963. Shops selling all types of beer increased from 2 979 to 2 999 from 1963 to 1964, while those selling only pilsener and bavarian beer increased from 2 258 to 2 402, or by 6 per cent. Establishments licensed to serve spirits, wine and all types of beer increased from 227 in 1963 to 241 in 1964. Those licensed to serve wine and beer increased from 820 to 875. Establishments serving all types of beer fell in number from 248 in 1963 to 177 in 1964, and those serving only pilsener and bavarian beer increased from 572 to 586.

Private consumption of alcoholic beverages in terms of pure alcohol amounted to 9 888 mill. litres in 1964, as compared to 10 005 mill. litres in 1963. This represents a decrease of 1 per cent. Total consumption per adult (persons 15 years of age or more) was 3,58 litres in terms of pure alcohol in 1964, and 3,66 litres in 1963. The consumption of spirits declined from

1,79 to 1,71 litres per adult, while the consumption of wine and beer per adult was about the same in the two years.

Consumers' expenditure on spirits, wine and beer rose to a new peak in 1964. Private purchases of alcoholic beverages for the year, including payment for services rendered by restaurants and waiters, amounted to 1 185,3 mill. kroner, or 65,5 mill. kroner more than in 1963. Alcoholic beverages accounted for 4,5 per cent of total private consumption expenditure — a slightly lower portion than in earlier years. State revenues from the sale of spirits, wine and beer rose from 729 mill. kroner in 1963 to 791 in 1964. The latter figure represents 77 per cent of the total amount spent by consumers on spirits and wine. The corresponding figure for beer is 49 per cent.

The number of fines and convictions under the Intoxicants Act was 1 566 in 1964, as compared to 1 583 in 1963. This represents an increase of 1 per cent. Cases of illegal distillation fell from 379 to 322, and cases of illegal comotation fell from 218 to 167, while smuggling cases rose from 485 in 1963 to 558 in 1964.

Misdemeanours of drunkenness numbered 31 783 in 1964 — 651 cases or 2 per cent fewer than in the preceding year. Of these, 27 282 or 86 per cent occurred in towns.

The number of persons sentenced for driving a motor vehicle while under the influence of alcohol rose by 10 per cent from 1963 to 1964. The number of registered motor vehicles increased about 11 per cent.

An Act of February 1932 calls for each municipality to have a Temperance Board to promote temperance and to take charge of habitual drunkards. In 1964 the Boards received requests for intervention in respect of 14 051 alcoholics — 2,4 per cent more than in the preceding year. These requests originated with the police in 69 per cent of the cases, while 12 per cent came from the families of the alcoholics and 10 per cent from the alcoholics themselves. The Boards took action in 8 782 cases, as compared to 11 409 in 1963. In most instances the person involved was called in for discussion and warned against the effects of the continued misuse of alcohol. In 60 per cent of the cases the Boards' action was limited to such admonition, while about 10 per cent of the persons dealt with were placed under supervision, and almost 8 per cent were given aversan treatment. The Act authorizes compulsory placement in institutions for alcoholics as the strongest measure of intervention. In 1964 the Boards took this action in 24 cases. With the consent of the alcoholics themselves, the Boards placed 989 persons in such institutions.

Tabeller

Tabell I. Kommuner med og uten bevilinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl.

	Bygder			Byer		
	1963	1964		1963	1964	
		Kom-muner	Innbyggere pr. 1/1		Kom-muner	Innbyggere pr. 1/1
Salg og skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	—	—	.	22	20	1 113 264
Salg av brennevin, vin og alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	² 1	² 2	34 969	³ 4	³ 3	43 662
Salg av brennevin, vin, pilsener- og bayerøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	—	—	.	2	4	77 077
Salg av brennevin og vin, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	—	—	.	1	1	10 903
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	—	—	.		1	13 393
Salg av alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	5	4	24 860	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	9	10	62 659	1	1	17 126
Skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	40	32	149 122	—	—	.
Omsetning av brennevin, vin og alt slags øl i alt	55	48	271 610	30	30	1 275 425
Salg og skjenking av vin og alt slags øl	—	3	87 681	2	1	6 624
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av alt slags øl	1	—	.	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	16	14	125 071	8	3	30 064
Salg av alt slags øl, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	6	10	89 890	—	1	3 997
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av vin og alt slags øl	21	23	177 862	3	4	41 983
Skjenking av vin og alt slags øl	22	18	61 699	2	2	26 564
Omsetning av vin og alt slags øl i alt	66	68	542 203	15	11	109 232
Salg og skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	1	1	6 056	1	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	27	31	206 953	2	—	.
Skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	13	9	46 776	—	1	4 941
Omsetning av vin, pilsener- og bayerøl i alt	41	41	259 785	3	1	4 941
Salg og skjenking av alt slags øl	4	1	7 964	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av pilsener- og bayerøl	6	6	34 899	—	1	6 141
Salg av alt slags øl	10	10	72 889	1	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av alt slags øl	5	3	8 035	—	—	.
Skjenking av alt slags øl	6	4	11 462	—	—	.
Omsetning av alt slags øl i alt	31	24	135 249	1	1	6 141
Salg og skjenking av pilsener- og bayerøl	31	23	145 789	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl	38	23	107 889	—	—	.
Skjenking av pilsener- og bayerøl	30	18	88 307	1	1	3 116
Omsetning av pilsener- og bayerøl i alt	99	64	341 985	1	1	3 116
Ingen alkoholoromsetning ⁴	339	231	717 727	8	5	13 208
I alt	631	476	2 268 559	58	49	1 412 063

¹ Omfatter kommunale helårsbevilinger og departementsbevilinger pr. 15. juni. Byer med detaljsalg av øl fra bryggeri er regnet med blant byer med bevilinger for ølsalg. ² Inkl. Vefsn hvor skjenkebevillingen ikke omfatter eksport- og bakkøl. ³ Inkl. Kristiansund hvor salgsbevillingen ikke omfatter eksport- og bakkøl. ⁴ Inkl. kommuner med omsetning av bare alkoholsvakt øl.

Tabell II. Fylkesvise oppgaver over kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl. 1964.

	Med alkohol- omsetning		Uten alkohol- omsetning		I alt	
	Kom- muner	Innbyggere pr. 1/1	Kom- muner	Innbyggere pr. 1/1	Kom- muner	Innbyggere pr. 1/1
<i>Bygder</i>						
Østfold	17	114 094	6	18 424	23	132 518
Akershus	25	258 086	—	.	25	258 086
Hedmark	25	163 191	—	.	25	163 191
Oppland	24	121 930	1	1 917	25	123 847
Buskerud	17	95 742	—	.	17	95 742
Vestfold	16	111 810	—	.	16	111 810
Telemark	11	58 563	4	9 325	15	67 888
Aust-Agder	9	34 594	13	22 923	22	57 517
Vest-Agder	2	20 202	19	49 691	21	69 893
Rogaland	4	39 667	41	116 879	45	156 546
Hordaland	12	108 760	28	124 761	40	233 521
Sogn og Fjordane	13	48 196	14	44 723	27	92 919
Møre og Romsdal	5	23 477	37	137 680	42	161 157
Sør-Trøndelag	10	45 818	17	59 700	27	105 518
Nord-Trøndelag	10	55 193	12	30 717	22	85 910
Nordland	25	163 111	20	51 712	45	214 823
Troms	10	43 401	12	35 664	22	79 065
Finnmark	10	44 997	7	13 611	17	58 608
Bygder i alt	245	1 550 832	231	717 727	476	2 268 559
<i>Byer</i>						
Østfold	4	74 903	—	.	4	74 903
Oslo	1	484 747	—	.	1	484 747
Hedmark	1	14 124	—	.	1	14 124
Oppland	2	42 860	—	.	2	42 860
Buskerud	3	91 172	—	.	3	91 172
Vestfold	7	51 620	—	.	7	51 620
Telemark	3	84 915	—	.	3	84 915
Aust-Agder	3	20 146	—	.	3	20 146
Vest-Agder	3	40 774	1	2 240	4	43 014
Rogaland	3	83 489	3	6 893	6	90 382
Bergen	1	117 007	—	.	1	117 007
Sogn og Fjordane	1	7 718	—	.	1	7 718
Møre og Romsdal	3	54 351	—	.	3	54 351
Sør-Trøndelag	1	111 378	—	.	1	111 378
Nord-Trøndelag	2	30 485	—	.	2	30 485
Nordland	2	27 341	—	.	2	27 341
Troms	2	50 569	—	.	2	50 569
Finnmark	2	11 256	1	4 075	3	15 331
Byer i alt	44	1 398 855	5	13 208	49	1 412 063
Hele landet	289	2 949 687	236	730 935	525	3 680 622

¹ Se note 1 til tabell I.

Tabell III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl¹ 1964.

	Salgssteder					Skjenkesteder						
	Brennevin og vin	Bare vin	Alt slags øl	Pilsener- og bayer-øl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl ²	Vin og alt slags øl	Av disse: Departementsbevilling	Vin og pilsener- og bayer-øl	Alt slags øl	Pilsener- og bayer-øl	I alt
<i>Bygder</i>												
Østfold	—	—	85	179	264	1	8	—	6	—	6	21
Akershus	—	2	237	372	611	—	16	—	29	2	57	104
Hedmark	—	1	107	355	463	2	48	—	9	21	50	130
Oppland	—	—	3	207	210	23	90	2	21	13	91	238
Buskerud	—	—	37	275	312	6	28	1	22	15	92	163
Vestfold	—	—	114	174	288	—	3	—	14	1	25	43
Telemark	—	—	1	27	28	4	9	1	11	5	25	54
Aust-Agder	—	—	6	29	35	1	—	—	7	2	3	13
Vest-Agder	—	—	—	15	15	—	1	—	—	—	—	1
Rogaland	—	—	—	35	35	3	3	—	—	1	2	9
Hordaland	—	—	33	61	94	19	21	—	12	—	8	60
Sogn og Fjordane	—	—	—	24	24	13	11	2	5	1	12	42
Møre og Romsdal	—	—	—	12	12	2	4	3	—	—	8	14
Sør-Trøndelag	—	—	4	37	41	3	4	—	2	3	12	24
N.-Trøndelag	—	—	1	21	22	—	6	—	9	2	3	20
Nordland	2	1	27	29	59	1	16	1	10	3	23	53
Troms	—	—	3	—	3	—	8	—	1	1	21	31
Finmark	—	—	14	6	20	1	2	—	15	—	10	28
Bygder i alt	2	4	672	1 858	2536	79	278	10	173	70	448	1048
<i>Byer</i>												
Østfold	4	—	176	23	203	10	31	—	—	2	10	53
Oslo	16	—	1 190	—	1206	58	187	1	—	61	12	318
Hedmark	1	—	40	—	41	11	2	—	—	2	3	18
Oppland	2	—	1	86	89	11	18	1	4	—	14	47
Buskerud	5	—	129	103	237	13	11	—	22	11	27	84
Vestfold	4	1	74	59	138	18	20	—	2	4	24	68
Telemark	2	1	33	85	121	3	10	—	4	—	10	27
Aust-Agder	1	—	27	3	31	—	8	—	—	—	5	13
Vest-Agder	1	—	47	7	55	2	7	1	—	7	1	17
Rogaland	2	—	81	60	143	7	4	—	11	6	7	35
Bergen	6	—	302	—	308	10	21	—	—	4	2	37
Sogn og Fjordane	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Møre og Romsdal	1	—	—	44	45	1	7	—	—	—	1	9
Sør-Trøndelag	4	—	218	27	249	10	25	—	—	7	3	45
Nord-Trøndelag	1	—	3	—	4	—	2	—	1	—	3	6
Nordland	2	—	—	29	31	1	5	—	5	—	11	22
Troms	2	—	4	18	24	6	2	—	8	3	5	24
Finmark	1	—	2	—	3	1	2	—	4	—	—	7
Byer i alt	55	2	2 327	544	2928	162	363	3	61	107	138	831
Hele landet	57	6	2 999	2 402	5464	241	641	13	234	177	586	1879

¹ Omfatter salgs- og skjenkesteder med bevillinger gitt av kommunestyret (ekskl. sesongbevillinger) og turist- og høyfjellshoteller med departementsbevilling pr. 15. juni. ² I bygdene hadde alle skjenkesteder for brennevin, vin og alt slags øl departementsbevilling, mens åtte av skjenkestedene i byene hadde slik bevilling.

Tabell IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol. 1964.

	Tilvirking		Innførsel		Utførsel	
	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter
Sprit	¹ 27 416	26 319	11 227	10 778	—	—
Brennevin.....	.	.	3 392	1 867	69	28
Vin	² 327	46	4 779	668	—	—
Øl.....	106 852	4 926	96	5	9 485	507
Eksport- og bokkøl ...	30 641	1 759	78	4	6 870	394
Pilsener- og bayerøl ...	69 894	3 026	18	1	2 609	113
Lagerøl	6 317	141	—	—	6	—
I alt	.	31 291	.	13 318	.	535

¹ Av dette var 3 729 000 liter potetråpsprit. ² A/S Vinmonopolets omsetning av norsk fruktvin.

Tabell V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål. Alkohol-liter.

	Teknisk bruk				Medisinsk bruk				Teknisk og medisinsk bruk
	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	
1957	21 352 846	12 525	2 238	21 367 609	488 312	3 108	1 671	493 091	21 860 700
1958	23 294 462	9 444	1 573	23 305 479	456 827	2 308	1 116	460 251	23 765 730
1959	24 869 713	9 571	1 705	24 880 989	455 174	1 835	604	457 613	25 338 602
1960	30 843 044	11 030	1 177	30 855 251	437 860	1 698	515	440 073	31 295 324
1961	31 018 260	12 406	1 162	31 031 828	437 481	1 709	506	439 696	31 471 524
1962	31 787 802	12 758	1 175	31 801 735	439 040	1 556	518	441 114	32 242 849
1963	30 191 488	14 473	1 130	30 207 091	436 492	1 645	619	438 756	30 645 847
1964	29 815 601	12 212	1 028	29 828 841	464 473	1 294	525	466 292	30 295 133

Tabell VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin. Liter.

	Vinmonopolets samlede salg av			Av dette		Innenlandsk forbruk av brennevin som drikkevare	
	innen- landsk brennevin	forskåret brennevin ¹	uten- landsk brennevin	solgt på skjenke- stedene	solgt direkte til konsument	Vareliter	Alkohol- liter
1957.....	4 998 262	3 123 850	1 467 222	422 881	8 865 800	9 288 681	3 969 132
1958.....	4 954 848	3 091 740	1 460 687	420 694	8 800 651	9 221 345	3 946 746
1959.....	5 192 664	3 350 000	1 622 719	432 864	9 427 649	9 860 513	4 217 415
1960.....	5 185 593	3 596 562	1 982 198	451 347	9 997 609	10 448 956	4 519 650
1961.....	5 302 276	3 726 638	2 263 975	452 300	10 525 732	10 978 032	4 769 355
1962.....	5 324 963	3 610 160	2 284 414	428 637	10 496 308	10 924 945	4 768 441
1963.....	5 441 367	3 565 897	2 501 720	421 433	10 779 578	11 201 011	4 898 978
1964.....	5 190 567	3 353 063	2 673 462	426 319	10 479 444	10 905 763	4 725 000

¹ Utenlandsk brennevin blandet med norsk sprit.

Tabell VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin. Liter.

	Vinmonopolets samlede salg ¹ av				Av dette		Innenlandsk forbruk av vin som drikkevarer	
	sterk vin	svak vin	muss. vin	norsk fruktvin	solgt til skjenkesteder	solgt direkte til konsument ¹	Vareliter	Alkohol-liter
1957....	2 345 729	1 637 387	79 263	205 045	2 137 628	2 059 248	4 196 876	638 646
1958....	2 170 517	1 671 220	69 089	196 544	1 960 076	2 077 047	4 037 123	606 589
1959....	2 267 531	1 800 589	74 758	219 826	2 058 101	2 227 616	4 285 717	641 374
1960....	2 208 068	2 023 097	84 199	202 687	2 134 132	2 304 181	4 438 313	649 984
1961....	2 262 155	2 187 123	90 177	221 789	2 184 156	2 494 455	4 678 611	679 886
1962....	2 149 451	2 309 909	86 842	302 036	2 065 631	2 696 754	4 762 385	679 532
1963....	2 171 920	2 467 152	92 051	342 187	2 023 141	2 964 924	4 988 065	705 074
1964....	2 243 878	2 678 348	105 458	327 380	2 089 155	3 177 281	5 266 434	739 000

¹ Privatimportert vin er regnet med. I 1963 og 1964 ble det av private importert henholdsvis 28 314 og 31 040 liter vin.

Tabell VIII. Konsum av øl.

	I 000 vareliter					I 000 alkoholliter				
	Eksport- og bakkøl	Pilsener- og bayerøl	Lagerøl	I alt	Av dette		Eksport- og bakkøl	Pilsener- og bayerøl	Lagerøl	I alt
					levert skjenkesteder	levert forretn. og utsalg				
1957	21 843	51 641	5 408	78 892	22 140	56 752	1 201	2 169	124	3 494
1958	25 377	50 156	5 296	80 829	22 200	58 629	1 447	2 056	114	3 617
1959	23 652	55 105	5 967	84 724	23 381	61 343	1 343	2 364	135	3 842
1960	23 613	57 993	6 081	87 687	24 314	63 373	1 332	2 470	140	3 942
1961	24 798	62 955	6 245	93 998	25 242	68 756	1 396	2 644	142	4 182
1962	22 704	61 520	6 316	90 540	24 321	66 219	1 308	2 688	141	4 137
1963	23 626	66 679	6 897	97 202	25 741	71 461	1 356	2 888	157	4 401
1964	23 845	67 301	6 310	97 456	25 804	71 652	1 369	2 914	141	4 424

Tabell IX. Konsum av brennevin, vin og øl. I 000 alkoholliter.

	1963				1964			
	Brennevin	Vin	Øl	I alt	Brennevin	Vin	Øl	I alt
Januar—februar ...	641	90	520	1 251	633	97	522	1 252
Mars—april	819	111	681	1 611	746	116	714	1 576
Mai—juni	774	126	841	1 741	739	126	803	1 668
Juli—august	853	117	868	1 838	835	122	868	1 825
September—oktober	742	107	682	1 531	777	117	712	1 606
November—desember	1 070	154	809	2 033	995	161	805	1 961
I alt	4 899	705	4 401	10 005	4 725	739	4 424	9 888

Tabell X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler. 1964.

	Solgt på eller levert til skjenkesteder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt		Pr. innbygger ¹			
			Vare-liter	Alkohol-liter	Solgt på eller levert til skjenkesteder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt	
							Vare-liter	Alkohol-liter
	1 000 l	1 000 l	1 000 l	1 000 l	1	1	1	1
Oslo salgsområde ²								
Brennevin.....	332	7 089	7 421	3 193	0,17	3,58	3,75	1,61
Vin	1 534	2 442	3 976	552	0,78	1,23	2,01	0,28
Øl.....	17 788	49 396	67 184	3 051	8,98	24,93	33,91	1,54
Bergen salgsområde ³								
Brennevin.....	43	1 556	1 599	688	0,05	1,93	1,98	0,86
Vin	265	374	639	90	0,33	0,46	0,79	0,11
Øl.....	3 721	12 837	16 558	742	4,62	15,95	20,57	0,92
Trondheim salgsomr. ⁴								
Brennevin.....	51	1 835	1 886	844	0,06	2,05	2,11	0,94
Vin	290	361	651	97	0,33	0,40	0,73	0,11
Øl.....	4 295	9 419	13 714	631	4,80	10,53	15,33	0,71

¹ Etter folketallet pr. 1/1 1964. ² Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark (unntatt Kvikne, Os og Tolga), Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder (unntatt Sirdal). ³ Sirdal, Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, og de 23 kommunene i Møre og Romsdal som ligger sør for Romsdalsfjorden unntatt Vestnes og Rauma. ⁴ Vestnes og Rauma samt de 22 kommunene i Møre og Romsdal som ligger nord for Romsdalsfjorden, Kvikne, Os og Tolga, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl.

	Kr. pr. vareliter						Kr. pr. alkoholliter		
	Brennevin	Vin	Øl				Brennevin	Vin	Øl
			Eksport- og bokk-	Pilsener- og bayer-	Lager-	I alt			
1957.....	39,09	29,07	5,08	3,42	1,98	3,78	91,49	191,01	85,40
1958.....	39,15	28,46	5,11	3,52	2,07	3,93	91,46	189,60	87,73
1959.....	39,39	28,46	5,27	3,58	2,08	3,95	92,10	190,16	87,07
1960.....	41,69	27,72	5,41	3,66	2,14	4,02	96,37	189,30	89,52
1961.....	42,40	27,57	5,40	3,74	2,18	4,07	97,60	189,70	91,59
1962.....	45,97	28,15	6,14	4,20	2,33	4,56	105,33	197,27	99,77
1963.....	47,74	27,54	6,18	4,27	2,47	4,61	109,15	194,83	101,72
1964.....	51,54	27,54	6,27	4,61	2,95	4,91	118,97	196,25	108,07

Tabell XII. Konsumentenes alkoholutgifter.

	I alt				Pr. innbygger 15 år og over ¹			
	Brenne- vin ²	Vin ²	Øl	I alt ³	Bren- nevin ²	Vin ²	Øl	I alt ³
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1957.....	363 128	121 989	298 400	783 517	141	48	116	305
1958.....	361 012	114 899	317 321	793 232	139	44	123	306
1959.....	388 448	121 964	334 536	844 948	149	46	128	323
1960.....	435 607	123 046	352 891	911 544	165	47	133	345
1961.....	465 478	128 973	383 020	977 471	174	48	144	366
1962.....	502 255	134 048	412 729	1049 032	186	50	152	388
1963.....	534 704	137 373	447 674	1119 751	195	50	164	409
1964.....	562 124	145 032	478 115	1185 271	203	52	173	428

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år. ² Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er ikke regnet med.

Tabell XIII. Statens alkoholinntekter. 1 000 kr.

	1961	1962	1963	1964 ¹
Omsetningsavgift på brennevin og vin:				
Prosentavgift	328 949	355 961	378 078	394 889
Kvantumsavgift ²	29 240	29 383	30 655	37 310
Alminnelig omsetningsavgift	54 835	58 427	62 022	67 027
Overskott av A/S Vinmonopolets drift	30 000	31 800	32 000	31 000
Statsskatt (A/S Vinmonopolet)	14 066	13 046	15 047	14 400
Avgift etter rusdrikkelovens ³ § 33	8 229	7 698	8 850	8 400
Avgift av bevilling til salg ⁴ og skjenking	1 239	1 306	1 315	1 452
Inntekter av brennevins- og vinomsetningen	466 558	497 621	527 967	554 478
Tilvirkingsavgift av øl	125 546	135 546	144 738	176 693
Toll av øl	186	152	146	180
Alminnelig omsetningsavgift	26 019	30 234	32 590	35 639
Skjenkeavgift.....	21 101	22 325	23 490	23 541
Inntekter av ølomsetningen	172 852	188 257	200 964	236 053
Statens samlede inntekter av brennevins-, vin- og ølomsetningen	639 410	685 878	728 931	790 531

¹ Foreløpige tall. ² Fra 1. januar 1963 er tilvirkingsavgifter og toll på brennevin og vin avløst av en kvantumsavgift på omsetningen. ³ Skal delvis anvendes til helseformål i kommunene, etter Stortingets nærmere bestemmelser. ⁴ Inkl. bevillingsavgifter til kommunene for vin og øl.

Tabell XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.

	1961	1962	1963	1964		
				Byer	Bygder	I alt
Hjemmebrenning (§§ 2, 17 i tilvirningsl. ¹ og §§ 53, 54 i alkoholl. ²)	356	359	379	72	250	322
Smugling (§§ 47—52 ²)	406	450	485	500	58	558
Gauking (§ 47, 1. ledd ²)	274	231	220	166	53	219
Sprit og brennevin	228	187	193	150	27	177
Essenser	1	1	—	—	2	2
Vin, øl og sats	45	43	27	16	24	40
Skjenking eller fortæring ved for- samlingshus m. v. (§ 62 ²)	68	70	51	18	33	51
Drikkelag (§ 65 ²)	158	120	218	137	30	167
Fortæring av medbrakt brennevin m. v. på bevertningssteder (§ 66 ²)	83	66	87	65	35	100
Fortæring av brennevin m. v. i foreninger o.l. (§ 67 ²)	1	4	2	—	1	1
Reseptmisbruk (§§ 2, 4, 5, 1. ledd og § 6 i lov av 30. november 1923)	—	2	—	—	—	—
Misbruk av denaturert sprit (§ 7 jfr. § 8 i lov av 4. juni 1954)	153	143	141	117	31	148
Renaturering eller drikk	122	114	118	107	28	135
Salg	1	4	3	2	2	4
Besittelse	30	25	20	8	1	9
I alt	1 499	1 445	1 583	1 075	491	1 566

¹ Lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brønnevin m.v. av 15. august 1908.

² Lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5. april 1927.

Tabell XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v. 1964.

	Hjemmebrenning		Smugling		Gauking		Misbruk av denaturert sprit		Drikkelag		Andre rusdrikkeforseelser	
	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer
Østfold	9	3	8	26	1	5	—	9	4	8	—	3
Akershus	32	.	5	.	7	.	—	.	2	.	2	.
Vestfold	9	4	2	3	1	1	1	—	3	3	1	2
Oslo	.	22	.	267	.	45	.	36	.	5	.	—
Buskerud	16	3	—	1	6	3	—	—	—	—	—	4
Hedmark	31	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—
Oppland	16	1	—	—	8	—	—	2	—	—	2	—
Telemark	12	5	—	11	1	—	1	3	10	8	4	—
Aust-Agder	1	—	—	1	—	4	1	—	—	2	—	6
Vest-Agder	1	1	3	21	—	2	1	4	—	4	—	18
Rogaland	5	1	6	40	—	69	16	27	4	85	6	10
Hordaland	3	.	6	.	1	.	—	.	9	.	1	.
Bergen	.	—	.	42	.	19	.	—	.	.	.	—
Sogn og Fjordane	7	—	11	—	6	—	5	—	—	—	16	—
Møre og Romsdal	6	6	5	31	8	9	5	16	—	3	8	10
Sør-Trøndelag	20	7	—	5	4	5	—	13	—	10	8	—
Nord-Trøndelag	14	10	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2
Nordland	16	2	5	47	1	—	—	—	1	—	11	4
Troms	26	4	1	1	4	3	—	3	—	5	—	11
Finmark	26	3	6	4	3	1	1	4	—	4	4	13
I alt	250	72	58	500	53	166	31	117	30	137	69	83

Tabell XVI. Drukkenskapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende.

	Alle forseelser				Forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende			
	1961	1962	1963	1964	1961	1962	1963	1964
<i>Bygder</i>								
Østfold	462	412	403	374	304	246	256	263
Akershus	664	805	825	801	466	558	576	542
Hedmark	214	217	263	314	175	183	212	210
Oppland	169	180	149	158	103	130	98	125
Buskerud	242	209	177	140	130	135	121	100
Vestfold	230	190	180	134	119	96	89	68
Telemark	290	309	309	295	176	189	174	202
Aust-Agder	167	193	190	198	104	115	99	106
Vest-Agder	173	223	213	139	103	123	59	74
Rogaland	290	240	249	225	242	180	204	144
Hordaland	425	446	414	384	292	301	280	238
Sogn og Fjordane	87	122	106	136	67	111	92	134
Møre og Romsdal	139	110	132	160	111	91	107	135
Sør-Trøndelag	138	140	134	113	74	69	82	74
Nord-Trøndelag	68	95	105	94	58	59	71	64
Nordland	125	193	191	444	101	120	128	262
Troms	112	126	127	84	65	81	75	61
Finnmark	305	265	342	308	191	178	255	240
Bygder i alt	4 300	4 475	4 509	4 501	2 881	2 965	2 978	3 042
<i>Byer</i>								
Østfold	1 582	1 623	1 491	1 509	719	683	691	758
Akershus	23	6	6	.	11	5	5	.
Oslo	11 991	11 471	12 160	12 000	9 942	9 572	10 141	9 743
Hedmark	262	289	323	206	96	102	104	76
Oppland	262	273	304	285	70	80	98	165
Buskerud	925	811	778	813	242	326	364	385
Vestfold	975	923	807	875	445	421	375	373
Telemark	1 059	1 157	1 134	1 445	383	419	402	739
Aust-Agder	331	357	371	359	95	77	96	72
Vest-Agder	920	929	956	979	397	417	441	449
Rogaland	1 823	1 513	1 777	1 815	1 223	997	1 223	1 220
Bergen	3 351	3 523	3 496	3 141	2 224	2 273	2 294	1 991
Sogn og Fjordane	16	11	26	30	—	2	7	21
Møre og Romsdal	695	690	760	628	365	368	408	331
Sør-Trøndelag	1 490	1 480	1 617	1 461	965	930	1 073	1 082
Nord-Trøndelag	102	81	85	97	42	46	62	79
Nordland	802	872	798	539	334	338	346	209
Troms	690	654	758	762	165	185	248	385
Finnmark	332	261	278	338	133	102	129	112
Byer i alt	27 631	26 924	27 925	27 282	17 851	17 343	18 507	18 190
<i>Hele landet</i>	31 931	31 399	32 434	31 783	20 732	20 308	21 485	21 232

Tabell XVII. Drukkenskapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn. 1964.

	Med arrestasjon			Uten arrestasjon			Alle forseelser		
	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt
<i>Bygder</i>									
Østfold	245	4	249	119	6	125	364	10	374
Akershus	487	12	499	290	12	302	777	24	801
Hedmark	207	1	208	103	3	106	310	4	314
Oppland	32	—	32	126	—	126	158	—	158
Buskerud	103	1	104	36	—	36	139	1	140
Vestfold	96	2	98	36	—	36	132	2	134
Telemark	150	2	152	141	2	143	291	4	295
Aust-Agder	121	1	122	76	—	76	197	1	198
Vest-Agder	75	3	78	61	—	61	136	3	139
Rogaland	170	2	172	53	—	53	223	2	225
Hordaland	170	2	172	211	1	212	381	3	384
Sogn og Fjordane	41	—	41	92	3	95	133	3	136
Møre og Romsdal	42	—	42	117	1	118	159	1	160
Sør-Trøndelag	27	—	27	85	1	86	112	1	113
Nord-Trøndelag	8	—	8	86	—	86	94	—	94
Nordland	292	3	295	149	—	149	441	3	444
Troms	8	—	8	75	1	76	83	1	84
Finnmærk	163	—	163	145	—	145	308	—	308
Bygder i alt	2 437	33	2 470	2 001	30	2 031	4 438	63	4 501
<i>Byer</i>									
Østfold	1 359	29	1 388	119	2	121	1 478	31	1 509
Oslo	10 156	1 083	11 239	642	119	761	10 798	1 202	12 000
Hedmark	204	2	206	—	—	—	204	2	206
Oppland	251	8	259	25	1	26	276	9	285
Buskerud	743	51	794	19	—	19	762	51	813
Vestfold	676	21	697	169	9	178	845	30	875
Telemark	1 390	26	1 416	29	—	29	1 419	26	1 445
Aust-Agder	335	6	341	18	—	18	353	6	359
Vest-Agder	889	37	926	53	—	53	942	37	979
Rogaland	1 703	61	1 764	49	2	51	1 752	63	1 815
Bergen	2 967	154	3 121	19	1	20	2 986	155	3 141
Sogn og Fjordane	20	—	20	10	—	10	30	—	30
Møre og Romsdal	581	7	588	39	1	40	620	8	628
Sør-Trøndelag	1 371	66	1 437	23	1	24	1 394	67	1 461
Nord-Trøndelag	60	—	60	36	1	37	96	1	97
Nordland	473	5	478	60	1	61	533	6	539
Troms	619	3	622	134	6	140	753	9	762
Finnmærk	291	1	292	46	—	46	337	1	338
Byer i alt	24 088	1 560	25 648	1 490	144	1 634	25 578	1 704	27 282
<i>Hele landet</i>	26 525	1 593	28 118	3 491	174	3 665	30 016	1 767	31 783

Tabell XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser. 1964.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
<i>Bygder</i>												
Østfold	23	28	20	23	41	46	37	33	31	26	38	28
Akershus	64	60	68	70	71	89	96	63	59	51	62	48
Hedmark	16	22	31	45	20	21	36	33	24	19	25	22
Oppland	8	8	6	11	8	15	19	16	16	19	17	15
Buskerud	18	10	6	11	6	12	21	19	9	8	12	8
Vestfold	7	7	4	7	18	9	29	10	9	17	14	3
Telemark	18	6	26	23	33	24	39	24	23	35	20	24
Aust-Agder	10	11	19	13	15	29	14	23	22	15	9	18
Vest-Agder	10	8	10	8	6	19	13	11	23	12	7	12
Rogaland	26	24	20	15	10	25	10	22	12	25	15	21
Hordaland	22	18	37	33	47	35	40	27	37	33	30	25
Sogn og Fjordane	18	8	9	9	14	9	10	9	4	6	25	15
Møre og Romsdal	10	9	11	15	20	7	32	17	11	8	12	8
Sør-Trøndelag	9	12	13	8	5	10	6	6	18	10	11	5
Nord-Trøndelag	6	4	11	8	2	16	8	6	14	6	10	3
Nordland	48	37	37	38	38	21	48	44	36	39	26	32
Troms	3	10	4	4	4	4	14	2	5	15	10	9
Finmark	22	30	24	19	36	31	28	20	32	30	14	22
Bygder i alt	338	312	356	360	394	422	500	385	385	374	357	318
<i>Byer</i>												
Østfold	91	91	109	146	156	141	141	165	149	122	106	92
Oslo	790	860	921	1 110	1 087	1 147	1 289	1 216	975	930	815	860
Hedmark	11	20	13	16	16	18	32	18	11	24	15	12
Oppland	13	22	15	27	17	23	36	25	28	26	26	27
Buskerud	53	76	44	61	71	62	84	96	63	81	70	52
Vestfold	46	57	71	71	85	90	83	85	71	87	63	66
Telemark	66	91	99	149	160	173	137	141	135	80	114	100
Aust-Agder	20	14	23	33	42	30	33	39	28	37	31	29
Vest-Agder	64	44	50	70	75	110	95	94	100	84	111	82
Rogaland	131	117	102	146	201	208	191	111	154	157	155	142
Bergen	186	215	242	333	300	289	335	271	243	243	211	273
Sogn og Fjordane	2	1	2	2	1	5	2	6	2	4	2	1
Møre og Romsdal	57	59	80	63	56	44	38	52	54	55	33	37
Sør-Trøndelag	74	83	105	175	157	146	160	98	124	148	95	96
Nord-Trøndelag	5	4	14	4	8	5	20	9	9	10	4	5
Nordland	36	39	36	43	62	41	50	57	46	45	51	33
Troms	39	54	50	61	79	69	87	85	62	66	56	54
Finmark	31	24	15	25	25	31	32	38	41	24	30	22
Byer i alt	1 715	1 871	1 991	2 535	2 598	2 632	2 845	2 606	2 295	2 223	1 988	1 983
<i>Hele landet</i>	2 053	2 183	2 347	2 895	2 992	3 054	3 345	2 991	2 680	2 597	2 345	2 301

Tabell XIX. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer. 1964.

	Med arrestasjon		Uten arrestasjon		Alle forseelser			Av disse begått av:	
	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	I alt	Innen- bys- boende	Uten- bys- boende
Halden	253	—	14	—	267	—	267	132	135
Sarpsborg	418	8	61	2	479	10	489	189	300
Fredrikstad	469	14	33	—	502	14	516	291	225
Moss	219	7	11	—	230	7	237	146	91
Oslo	10 156	1 083	642	119	10 798	1 202	12 000	9 743	2 257
Hamar	204	2	—	—	204	2	206	76	130
Lillehammer	132	6	19	—	151	6	157	97	60
Gjøvik	119	2	6	1	125	3	128	68	60
Ringerike	128	8	7	—	135	8	143	93	50
Drammen	522	43	2	—	524	43	567	253	314
Kongsberg	93	—	10	—	103	—	103	39	64
Holmestrand	17	—	7	—	24	—	24	17	7
Horten	151	2	7	1	158	3	161	94	67
Åsgårdstrand	2	—	2	—	4	—	4	1	3
Tønsberg	195	10	134	7	329	17	346	154	192
Sandefjord	193	3	14	1	207	4	211	37	174
Larvik	109	5	1	—	110	5	115	66	49
Stavern	9	1	4	—	13	1	14	4	10
Porsgrunn	653	16	3	—	656	16	672	239	433
Skien	606	10	—	—	606	10	616	420	196
Notodden	131	—	26	—	157	—	157	80	77
Risør	10	1	4	—	14	1	15	7	8
Arendal	274	4	13	—	287	4	291	56	235
Grimstad	51	1	1	—	52	1	53	9	44
Kristiansand	764	37	—	—	764	37	801	335	466
Mandal	93	—	29	—	122	—	122	93	29
Farsund	12	—	9	—	21	—	21	7	14
Flekkefjord	20	—	15	—	35	—	35	14	21
Egersund	69	—	15	—	84	—	84	19	65
Sandnes	105	1	13	—	118	1	119	18	101
Stavanger	1 222	56	1	—	1 223	56	1 279	920	359
Skudeneshavn	3	—	2	—	5	—	5	5	—
Kopervik	21	—	6	—	27	—	27	6	21
Haugesund	283	4	12	2	295	6	301	252	49
Bergen	2 967	154	19	1	2 986	155	3 141	1 991	1 150
Flora	20	—	10	—	30	—	30	21	9
Ålesund	255	3	18	1	273	4	277	149	128
Molde	43	1	7	—	50	1	51	25	26
Kristiansund	283	3	14	—	297	3	300	157	143
Trondheim	1 371	66	23	1	1 394	67	1 461	1 082	379
Steinkjer	5	—	22	—	27	—	27	24	3
Namsos	55	—	14	1	69	1	70	55	15
Bodø	118	—	52	1	170	1	171	90	81
Narvik	355	5	8	—	363	5	368	119	249
Harstad	222	1	25	—	247	1	248	86	162
Tromsø	397	2	109	6	506	8	514	299	215
Hammerfest	280	1	23	—	303	1	304	83	221
Vardø	7	—	18	—	25	—	25	23	2
Vadsø	4	—	5	—	9	—	9	6	3
Byer i alt	24 088	1 560	1 490	144	25 578	1 704	27 282	18 190	9 092
Byer med brennevinutsalg ..	22 675	1 548	1 251	141	23 926	1 689	25 615	17 278	8 337
Byer uten brennevinutsalg ..	1 413	12	239	3	1 652	15	1 667	912	755

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinutsalg.

Tabell XX. Motorvognførere ilagt straff for promillekjøring.

	1961	1962	1963	1964
Østfold	174	187	174	175
Akershus	253	201	203	262
Oslo	388	477	525	503
Hedmark	111	154	141	145
Oppland	87	82	111	105
Buskerud	168	152	169	182
Vestfold	175	215	207	206
Telemark	144	191	170	210
Aust-Agder	76	74	68	72
Vest-Agder	105	109	87	110
Rogaland	115	151	127	148
Hordaland	53	83	75	84
Bergen	55	48	87	76
Sogn og Fjordane	30	24	48	37
Møre og Romsdal	94	114	107	160
Sør-Trøndelag	114	126	107	133
Nord-Trøndelag	41	38	64	73
Nordland	121	128	121	183
Troms	63	79	70	65
Finmark	44	28	54	69
Hele landet	2 411	2 661	2 715	2 998

Tabell XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Den drikkefeldiges selv	Den drikkefeldiges familie	Politiet	Både politiet og familien	Forsorgsstyret	Lege eller prest	Andre nemnder	Inngrep etter nemndas eget tiltak	I alt
<i>Menn:</i>									
1957...	686	1 375	12 095	510	64	103	100	186	15 119
1958...	917	1 425	12 891	621	37	116	68	251	16 326
1959...	1 125	1 853	10 842	2 719	49	111	80	224	17 003
1960...	1 182	1 348	10 724	348	37	104	77	239	14 059
1961...	1 146	1 390	9 978	393	59	149	84	307	13 506
1962...	1 373	1 465	9 746	523	54	146	77	241	13 625
1963...	1 011	1 316	9 595	439	148	171	127	251	13 058
1964...	1 394	1 622	9 391	475	114	145	99	255	13 495
<i>Kvinner:</i>									
1957...	13	46	470	8	2	10	3	14	566
1958...	26	46	602	11	4	4	7	15	715
1959...	47	75	429	136	3	12	8	14	724
1960...	34	63	468	6	2	7	5	9	594
1961...	76	44	461	4	3	11	6	14	619
1962...	76	76	427	14	2	11	8	16	630
1963...	59	83	432	24	6	15	14	27	660
1964...	71	67	359	13	5	17	8	16	556

Tabell XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten¹.

	Gitt advarsel	Satt under tilsyn	Gitt aversanbehandling	Meldt inn i avholdslag eller -losje	Skaffet arbeid	Fratatt rådighet over lønn		Innlagt i tilsynshjem	Behandlet i klinikk	Besluttet innlagt i kursted		I alt
						Fri-villig	Tvang			Fri-villig	Tvang	
<i>Menn:</i>												
1957..	6 616	536	551	124	214	26	10	249	193	810	37	9 366
1958..	8 149	488	764	117	183	25	10	388	313	887	30	11 354
1959..	8 273	460	662	81	268	32	2	725	341	871	27	11 742
1960..	6 375	352	733	120	230	25	12	686	328	845	21	9 727
1961..	5 901	430	642	205	266	20	6	717	460	1 035	32	9 714
1962..	7 503	489	652	147	293	15	13	626	611	1 257	30	11 636
1963..	7 286	347	802	111	243	42	205	445	520	960	26	10 987
1964..	5 095	396	636	52	218	14	125	447	477	911	24	8 395
<i>Kvinner:</i>												
1957..	265	41	31	11	10	2	—	1	1	57	2	421
1958..	390	41	41	8	7	4	—	2	9	45	1	548
1959..	367	46	35	11	14	2	10	1	14	68	—	568
1960..	234	32	32	10	17	—	1	3	13	41	1	384
1961..	159	37	43	14	9	—	—	18	17	81	2	380
1962..	232	15	27	2	4	—	—	3	6	76	2	367
1963..	205	44	32	8	14	—	—	18	17	83	1	422
1964..	178	49	26	—	10	2	—	15	29	78	—	387

¹ De behandlede er ført opp under den viktigste av de forholdsregler som er truffet overfor dem.

Tabell XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere.

	Kursteder	Effektive plasser pr. 31/12	Innlagte pasienter	Av disse:		Innlagte pasienter som trygdekassene betaler for	Pasienter pr. 31/12
				Innlagt av nemndene	Innlagt privat		
1957.....	13	434	1 099	899	114	1 093	434
1958.....	15	483	1 491	1 212	145	1 420	467
1959.....	17	523	1 802	1 097	503	1 598	479
1960.....	19	685	2 644	1 565	328	2 565	685
1961.....	23	783	2 783	1 686	315	2 627	732
1962.....	24	775	2 828	1 685	263	2 664	735
1963.....	24	780	2 760	1 658	255	2 620	735
1964.....	24	791	2 964	1 736	298	2 699	769

Tabell XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter. Kroner.

	Regnskap				Bevilget 1965
	1961	1962	1963	1964	
Kuropphold	466 600	360 400	365 000	603 600	807 600
Hjelp til familien	311 700	331 600	309 400	395 400	568 100
Hjelp til utskrevne pasienter	87 150	98 000	79 900	224 900	303 900
Opplysningsvirksomhet	286 500	315 600	310 100	313 900	400 500
Administrasjon	707 100	746 300	814 900	773 300	711 400
Andre utgifter	185 200	378 300	456 100	236 700	319 700
I alt	2 044 250	2 230 200	2 335 400	2 547 800	3 111 200
Refusjon fra staten for utlegg til kuropphold, administrasjon og opplysningsvirksomhet	258 600	233 200	268 400	254 300	270 400
Kommunenes nettoutgifter	1 785 650	1 997 000	2 067 000	2 293 500	2 840 800

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekke A

Stensilert 1965

- Nr. 132 Dødelighetsforholdene i fylkene i årene omkring 1960 *Mortality rates in counties*
- 133 Undervisningsstatistikk 1964—65 I Folke- og framhaldsskoler *Educational statistics I Primary and continuation schools*
- 134 Stortingsvalget 1965 I Hovedtabeller *Storting elections I Main tables*
- 135 Rutebilstatistikk 1964 *Scheduled road transport*
- 136 Husmorvikarvirksomhet og hjemmesykepleie 1963 *Housewife substitute services and home nursing*
- 137 Kriminalstatistikk 1964 I Forbrytelser etterforsket av politiet *Criminal statistics I Crimes investigated by the police*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics.*

Månedstatistikk over utenrikshandelen *Monthly bulletin of external trade.*

Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Abonnement på disse hefter kan tegnes både hos bokhandlerne og i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 2,00. Prisen pr. år for Månedstatistikk over utenrikshandelen er kr. 25,00, pr. nr. kr. 2,50. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 30,00, pr. nr. kr. 0,75. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

Pris kr. 6,00.

REKLAMETRYKK A.S - BERGEN